

NÆM2010-118 Vridsløsebækken, Herlufsholm sogn, Øster Flakkebjerg herred, tidl. Sorø amt. Sted nr. 04.05.07. Sb.nr. 99.

Kampagne: 01-12-2010 KUAS nr. 2010-7.24.02/NÆM-0014

Beretning for overvågning i forbindelse med genslyngning af Vridsløsebækken.
Daglig leder arkæolog Mass Hoydal.

Indholdsfortegnelse

<u>Abstract</u>	<u>2</u>
<u>Undersøgelsens forhistorie</u>	<u>2</u>
<u>Administrative data</u>	<u>2</u>
<u>Topografi, terræn og undergrund</u>	<u>2</u>
<u>Målesystem</u>	<u>2</u>
<u>Øvrige data</u>	<u>3</u>
<u>Udgravningsmetode</u>	<u>3</u>
<u>Undersøgelsens resultater</u>	<u>3</u>
<u>Fremtidigt arbejde på stedet</u>	<u>3</u>
<u>Anlægsliste</u>	<u>4</u>
<u>Anlægsbeskrivelse</u>	<u>5</u>
<u>Tegningsliste</u>	<u>6</u>
<u>Fotoliste</u>	<u>7</u>

Abstract

Kampagne: 01-12-2010

Ved overvågning af genslyngning af den tidligere rørlagte Vridsløsebæk, vest for landsbyen Vridsløse, blev fundet en enkelt kogestensgrube.

Undersøgelsens forhistorie

Kampagne: 01-12-2010

Nord for Næstved, ved Vridsløse, er der udarbejdet et skovrejsningsprojekt mellem Næstved Kommune og Skov- og Naturstyrelsen- Storstrøm. I forbindelse med dette projekt ønskede ovennævnte aktører samtidig at genåbne og genslynge et rørlagt vandløb i skovrejsningsområdet. Det vil ske på matriklerne: 10a Vridsløse By, Herlufsholm, 9h Vridsløse By, Herlufsholm og 9t Vridsløse By, Herlufsholm.

Natur og Vand Næstved Kommune anmoder i skrivelse af 28-09-2010, Næstved Museum om en arkæologisk forundersøgelse i forbindelse med genåbningen og genslyngningen af Vridsløsebækken. Der er i første omgang tale om en 1000 m lang strækning.

Næstved Museum udtaler i forbindelse med arkivalisk kontrol blandt andet følgende om det berørte område:

"I området er der registreret gravhøje ved jernbanen samt én nord for Enggården. Vest for Enggården blev der forud for offentligt byggeri i 2006 på et 7500 m² stort areal langs Ringstedgade afdækket 326 anlægsspor i form af spredte stolper, gruber og grave (040507-80 Herlufsholm sogn).

Blandt disse kan udskilles 4 toskibede langhuse fra neolitikum, yngre stenalder ca. 4000 f. Kr. Øvrige bopladsspor formodes at kunne dateres til neolitikum og bronzealder. To brandgrave med keramik dateres til yngre bronzealder, og en stenbygget aflang grav med tragtbægerkeramik dateres til tidlig neolitikum, ca. 4000 f. Kr. Området strækker sig på begge sider af den oprindelige indkørsel til Enggården.

Det vurderes derfor, at der kunne være risiko for at påtræffe flere fortidsminder i området vest for Vridsløse".

Næstved Museum afstår fra en egentlig forundersøgelse, da åløbet, efter oplysning fra Natur og Vand, i dette tilfælde graves som en smal rende. I stedet vil der blive foretaget en overvågning af opgravningen til åløbet. Denne overvågning blev iværksat 30-11-2010.

Administrative data

Kampagne: 01-12-2010

Overvågningen blev udført af Næstved Museum og bekostet af bygherre.

Bygherre var Natur og Vand Næstved Kommune, Rådmandshaven 20, 4700 Næstved.

Al dokumentation og korrespondance opbevares på Næstved Museum under sagsnummer NÆM 2010:118

Topografi, terræn og undergrund

Kampagne: 01-12-2010

Landsbyen Vridsløse er beliggende umiddelbart nord for det moderne Næstved, og øst for landevejen til Ringsted.

Landsbyen Vridsløse ligger højt på en bakketop med vid udsigt mod syd og vest. Det berørte areal for genslyngningen af Vridsløsebækken er beliggende vest for landsbyen, mellem Vridsløse og Ringstedvejen.

Arealet falder jævnt fra landsbyen mod vest, for at flade mere ud i området ved Enggården.

Arealet henlå på tidspunktet for overvågningen som brakmark.

Undergrunden var gulbrun sandet ler og leret sand.

Målesystem

Kampagne: 01-12-2010

Åforløb og det ene anlæg, der blev fundet (A1), blev indmålt med GPS af Søren Madsen fra Natur og Vand Næstved Kommune i UTM Zone 32 (ETRS 89).

Øvrige data

Kampagne: 01-12-2010

Overvågningen blev udført i perioden 30-11-2010 til 13-12-2010. Daglig leder var arkæolog Mass Hoydal, Næstved Museum. Endvidere deltog arkæolog Kim Christoffersen, Næstved Museum. Ansvarlig leder var museumsinspektør Birgitte Borby Hansen, Næstved Museum. Bygherre: Natur og Vand Næstved Kommune.

Udgravningsmetode

Kampagne: 01-12-2010

Grøften til genslyngningen af Vridsløsebækken blev gravet med en gravemaskine med en trekantet specialskovl. Dybden af grøften blev styret af en laser, således at grøften kunne få det rette fald. Dette gjorde, at der ikke alle steder blev gravet til undergrund. Grøftens bredde er ca. 60 cm.

Gravearbejdet blev besøgt 4 gange i forløbet, 30.11.2010, 01.12.2010, 07.12.2010 og 13.12.2010. Ved besøgene blev den gravede grøft gennemgået og undersøgt for eventuelle spor af historisk eller forhistorisk karakter.

Ligeledes blev gravearbejdet fulgt i et kortere tidsrum. Der blev endvidere taget fotos.

Overvågningen blev vanskeliggjort af vejrforholdene, frost tøj og sne. Grøften skulle ryddes for sne, for at kunne undersøges, og kunne på steder være dækket af vand eller is, eller undergrunden var så stivfrossen, at den var vanskelig at undersøge.

Undersøgelsens resultater

Kampagne: 01-12-2010

Undersøgelsens resultater var sparsomme, hvilket skal ses i forhold den begrænsede gravning. Der blev kun fundet et anlæg (A1), en kogestensgrube. Kogestensgruber bliver ofte fundet i nærheden af vådområder.

Kogestensgruben blev anvendt til madlavning ved hjælp af opvarmede sten. Det formodes at kogestensgrubernes tilstedeværelse i nærheden af vådområder, der i oldtiden blev anset som hellige/magiske steder, skal ses i en rituel sammenhæng.

Fremtidigt arbejde på stedet

Kampagne: 01-12-2010

Området er stadig arkæologisk interessant af ovennævnte grunde. Det er derfor nødvendigt, at Næstved Museum adviseres ved eventuelle fremtidige gravearbejder eller dybdepløjning i området.

Næstved Museum d. 23-11-2011

Anlægsliste

Anlæg	Hovedgruppe	Undergruppe	Datering	Fase	Tegn.	Indgår i	Består af
Kampagne: 01-12-2010							
A1	Grube	Koge-/ildgrube	Oldtid-Oldtid		T1		

Anlægsbeskrivelse

Kampagne: 01-12-2010

A1

Grube, Koge-/ildgrube, Oldtid-Oldtid

Kogestensgrube. Ikke afdækket i fladen. Snittet i smal grøft. Fremkom 40 cm under markoverflade. Snit: 130 cm.

Dybde: 16 cm. 1) Gråbrun, let muldet ler med lidt trækul og trækulsnister. 2) Gråbrun, muldet ler, stærkt sodet. Trækul og sort- og skørbrændte sten 3) Undergrund af gulbrun ler.

Tegninger.... T1

Foto.....

Består af.....

Fund.....

Tegningsliste

Tegning	Målestok	Type	Anlæg	Fund	Beskrivelse	Dato	Tegner
Kampagne 01-12-2010							
T1	1:20	Profiltegning	A1			13-12-2010	Kim Christoffersen

Fotoliste

Film	Billede	Motiv	Anlæg	Fund	Filmtype	Dato	Fotograf
Kampagne 01-12-2010							
1	1	Den gravede grøft			digitalt foto	30-11-2010	Mass Hoydal
1	2	Grøftens forløb			digitalt foto	30-11-2010	Mass Hoydal
1	3	Arbejdsfoto			digitalt foto	30-11-2010	Mass Hoydal
1	4	Grøftens slyngning			digitalt foto	30-11-2010	Mass Hoydal
1	5	Grøftens slyngning			digitalt foto	30-11-2010	Mass Hoydal